

Forløb med faglige fokuspunkter

Undervisningsguide til dansklæreren

Hvis du bruger opgaven *Det fede ved mit fag* som undervisning, kunne de faglige fokuspunkter for eksempel være:

INDHOLD

- ⊙ Brug fakta og viden med dine egne ord

SPROG

- ⊙ Argumenter med logos og patos
- ⊙ Slogan

FORM

- ⊙ Billeder og andre modaliteter

Brug fakta og viden med egne ord

En af opgavens krav er, at eleverne skal *informere om og beskrive det valgte fag og hvilke personlige kompetencer faget kræver*.

Til det skal eleverne bruge to forskellige ressourcer. Dels skal de bruge den video om det fag, som de har valgt. Her får de både en ide om faget, så de kan beskrive en hverdag på jobbet i deres tekst, men de får også indblik i nogle af de kompetencer, som faget kræver.

Derudover skal eleverne selv ud og søge relevante informationer på nettet. Her er der en stor fare for, at de blot direkte kopierer, hvad de kan finde på ug.dk. Derfor kan det være en god ide at arbejde med netop dette opgavekrav som fagligt fokuspunkt i undervisningen og lære dem, hvordan man bearbejder informationer til egen viden.

FORSLAG

1

Brug en af videoerne fra SkillsDenmark som eksempeltekst. Tal med eleverne om, hvilke kompetencer netop dette job kræver. Det svarer lidt til at lave en personkarakteristik, når vi analyserer tekster.

Lav stikord til de personlige kompetencer på tavlen fx *kreativ, imødekommende, ambitiøs, selvstændig osv.*

Skriv herefter enten i fællesskab, i makkerpar eller individuelt en kortere tekst på cirka 75-100 ord, hvor I beskriver nogle af kompetencerne fra jeres brainstorm ved at supplere med konkrete eksempler på arbejdsopgaver i jobbet.

Fx *Man skal være kreativ som gourmetslagter, når man skal dekorere fade med italiensk skinke, spanske pølser og franske ost, som kunderne kan købe.*

2

Lad klassen stille hv-spørgsmål til, hvad de gerne selv ville vide noget om, hvis de var modtagere af teksten. Lad disse spørgsmål være elevernes søgeord- og søgespørgsmål, når de selv skal på nettet og finde relevante informationer.

Brug **FORKLAREBLOMSTEN** fra *Fat på fremstillingsformerne* til at understøtte forslag 2 eller 3.

3

Efter deres research lader du eleverne i makkerpar mundtlig gengive, hvad de har fundet ud af, og hvilke informationer der skal med i netop deres tekst.

På den måde får de både ordene i ørerne og i munden, inden de bliver tastet, og der er her en større sandsynlighed for, at de også får den nye viden bearbejdet og ikke blot kopieret.

Slogan

Et af opgavekravene er, at teksten skal afsluttes med et slogan. Det vil sige, at eleverne skal lege med sproget. Det kan godt tage lidt tid at få hul på den kreative åre, men når man først er kommet i gang, er det faktisk ret sjovt. Og kan være svært at stoppe igen.

Når man laver slogans, kan du bruge disse guidelines:

SKRIV KORT:

Energispecialist. Ser lyset!

APPELLER TIL HANDLING:

*Ryst hovedet, frigør kreativiteten. Bliv gournetslagter!
Se mere. Gør mere. Tjen mere – Bliv energispecialist*

RIM:

*Kan du lide at tjene skejser- Så er der job som svejser.
Det er ganske vist, der er penge i energispecialist.*

BOGSTAVRIM:

Meget mere (i) Mediegrafik

BRUG KENDTE TALEMÅDER:

*En VVS'er tænker, før han taler.
VVS energispecialist. Lad kraften være med dig!*

VÆR SJOV:

Gourmet med slag(ter) i!

FORSLAG

1

Lav en fælles brainstorm på mulige slogans. Brug listen ovenfor som inspiration. Lad eleverne vælge fra jeres fælles brainstorm det slogan, som de vil bruge til netop deres tekst.

2

Lad eleverne lave forskellige forslag til, hvordan deres slogan grafisk kunne se ud. De kan her lege med forskellige modaliteter såsom: skrifttyper, skriftstørrelser, fed, farver, baggrunde, tekstbokse i forskellige former m.fl.

⊙ Argumenter med logos og patos

Et af opgavekravene er, at eleven i sin tekst skal *argumentere for, hvorfor en erhvervsuddannelse kan være et godt valg*.

I denne tekst skal de ikke argumentere, som var det en diskussion eller debat, men bruge argumenter i forhold til at "sælge" erhvervsuddannelser til unge i udskoling.

FORSLAG**1**

Tal med eleverne om de erfaringer, I har fra lignende tekster såsom reklamer og andre typer af kampagnetekster, som I har arbejdet med i undervisningen.

2

Lav forslag til argumenterende oneliners, hvor I bruger:

- argumenterende ord som: *Fordi – derfor – altså – nemlig*
- den direkte henvendelsesform: *du*
- humor
- argumenter der taler til fornuften
- argumenter, der taler til følelserne

Inddrag skriveøvelsen om **APPELFORMER** fra *SkriveKlar 9, Forløb 2*

3

Brug **ARGUMENTEREBLOMSTEN** fra *Fat om fremstillingsformerne*.

⊙ Billeder og andre modaliteter

Et af opgavekravene er, at eleverne skal indsætte *et billede, der understøtter din argumentation*.

Billeder skal vælges med omhu, og man skal overveje både, hvordan de skal understøtte tekstens indhold, hvilken type af billeder man vil bruge, og i hvilken størrelse de skal være.

Da teksten skal fungere som en kampagnetekst, kan du bruge anledningen til samtidig at lære eleverne, hvordan de udnytter de layoutmæssige funktioner, der er i et tekstbehandlingsprogram og således få vist, at de kan anvende forskellige modaliteter hensigtsmæssigt og sikkert, som det er formuleret i vurderingskriterierne.

Udover billede og formateringer kan sloganet naturligvis også indgå som en del af det grafiske udtryk.

FORSLAG

1

Lad eleverne i makkerpar udvælge 3 forslag til billeder, der ville kunne bruges. Lad dem præsentere billederne for klassen og bed dem om at begrundede, hvorfor netop disse ville være velegnede til at understøtte tekstens hensigt.

2

Lad eleverne skrive billedtekster til de valgte billeder. Stil krav om, at der skal være slagord, svung eller gode "salgs-argumenter" i disse tekster – altså lad det være en sproglig kreativ opgave.

Husk at de skal skrive billedkilde på, fx *pixabay.com*.

3

Vis eleverne forskellige modaliteter i deres skriveprogram, som de kan afprøve. Fx skrifttyper, tekststørrelser, farver, fed, understregning, kursiv, punktopstilling, hvordan man laver en faktaboks, fremhævede citater m.m.

Organisering af skriveprocessen

FØR ELEVERNE SKRIVER

Brug en eller flere af øvelserne fra **Lær at afkode opgaverne til prøven** Forbered teksten ved at arbejde med de udvalgte faglige fokuspunkter:

- 🕒 Brug fakta og viden med dine egne ord
- 🕒 Slogan
- 🕒 Argumenter med logos og patos

MENS ELEVERNE SKRIVER

Du kan enten lade eleverne forberede og skrive teksten, som I plejer.

Eller du kan også prøve denne skrivestrategi: 🖋️ Tekstkortet.

Se filmen 🎬 **TEKSTKORTET** på 📍 skriveklar.gyldendal.dk og brug 📄 **TEKSTKORTET**.

EFTER ELEVERNE HAR SKREVET

Brug 📄 **SPROGVASKMANUALEN**, når eleverne skal lave den sidste korrektur. Du finder en videoguide til eleverne på 📍 skriveklar.gyldendal.dk til hvordan de skal bruge manualen.

Arbejd med det faglige fokuspunkt:

- 🕒 Billeder og andre modaliteter

Lad eleverne layoute deres tekster i klassen, så de undervejs kan give hinanden hjælp og inspiration